

Наш Лемко

РІК I.

Ч. 23

Львів, 1-го грудня 1934

Виходить двічі в місяць.

Адреса: Львів, Руська 18. Тель. 57-90.
NASZ ŁEMKO, LWÓW, RUSKA 18.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Річно 3 зол., Піврічно 1·80 зол., Чвертірочно 1·— зол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ам. дол. або рівновартість.

До боротьби з неписьменністю! До всіх Громадян!

У час нашої важкої творчої праці — найбільше ослаблює нас внутрішній ворог:

темнота народу...

Вона — грізною навалою суне на щораз то нові сотні тисяч нашої д'твори й доросту, що мусять виростати без школи...

Вона — каламутними водами пориває тисячі наших темних людей і болотом - намулом покриває на школу свого народу.

Вона — підриваючи духові основи народу, руйнує наше будування...

Громадяни!

Чи знаєте Ви, що неписьменність — це джерело людського рабства?

А чи знаєте Ви, що половина українського населення Галичини та три четвертини його на північних землях — це люди неписьменні?

І чи знаєте Ви, що яких три міліони українців на наших західніх землях — не знає сьогодні основ грамоти?

Не даром же борються з нею всі народи, що рвуться до сонця...

Чи нам не боротись?! Скажіть!

Ви всі — письменні та свідомі!

Ви всі — що болієте душою за наше тривожне Сьогодні!

Ви всі — що з душі бажаєте нашого кращого Завтра!

Баймо в великий дзвін! Удармо на сполох!

Громадяни!

„Просвіта“, що перша проголосила війну цьому найбільшому й найстрашнішому ворогові нашого народу,

„Просвіта“, яка що року збирає нових борців на нього,

„Просвіта“ — кличе Вас сьогодні:

У бій із тим нашим ворогом найстрашнішим, — у бій з темнотою!

Бо ворог той, як не дамо йому належного стриму, сам у поході свому не стане...

Бо ворог той, як не поставимо зі свого боку міцного фронту впертих боєвиків, від самих закликів не уступить...

Кріпость, що в ній заперті три мілійони темних наших людей, треба добути! Треба вивести людей на світло Боже...

А це річ нелегка. Тимто до тієї величеської боротьби мусимо стати всі — всі свідомі і письменні українці!

Мусимо стати вже тепер, щоб не було за пізно...

Добра новина

Пише до нас наш земляк Андрій Кушко з Вінніпегу (Канада), що в Торонті живе під теперішню пору багато наших братів лемків; вони ведуться чесно, канадійці їх поважають, лемки мають свою читальню „Просвіти“ та майже самі її підтримують.

Люблять вони читати часописи з Старого Краю і просять висилати їм „Нашого Лемка“, бо хотіли би бачити своїх рідніх сторони щасливішими, як досі. Вони стали свідомими та бажають всім своїм рідним в Старому Краї, щоб позбулися штучно накиненої темноти і побачили правдиве сонце національного українського відродження на славу цілого Українського Народу.

Це письмо ще і тим для нас цінне, бо бачимо, що наша еміграція ніколи не забуває про рідні стріхи, хоче, щоб і Старий Край горнувся до книжки, читав часописи, бо вчить нас світ, що з науково-розумом краще боротися зі вліднями та приспішувати кращу долю, а темному і дома біда, недостаток.

Декому висилаємо оказове число „Нашого Лемка“ та просимо сгавати нашими передплатниками. Хто не бажав би, просимо звернути часопис з допискою „не пренумерую“. Знов декого, хто не міг вирівнати передплати по кінець цр., просимо плати належність або донести нам, чому не може зараз вислати залегlosti. Всіх прочих просимо вже плати передплату на другий — 1935-тий рік.

Sygn. VI. I. Pr. 577/34. Wyciąg z protokoły wspólnego posiedzenia niejawnego S. d. okręgowy Wydział VI. I. karny we Lwowie w składzie S.O. Dr. J. Locker, jako przewodniczący, S. O. M. Gąsiorowski, i S. O. W. Frankel, jako głosujący, w sprawie konfiskaty Nr. 21 czasopisma pt. „Nasz Łemko“ z daty Lwów, dnia 1. 11. 1934 r. do Sygn. VI. I. Pr. 577/34. na posiedzeniu niejawnem w dniu 31 października 1934 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanowiono: uznać za usprawiedliwoną dokonaną dnia 29. X. 1934 r. przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. „Nasz Łemko“ Nr. 21 z daty Lwów, dnia 1. 11. 1934 r. — zawierającego: 1) w artykule pt. „Deň 1. listopada dla naszoho narodu“, w usterpie od słów „Terytorja“ do końca artykułu 2). w artykule pt. „Szczo dali bude?“ w całości wraz z tytułem, 3), w artykule „Wbyły korola i ministra“ w ust. od słów: „Jak widomo“ do końca artykułu — znaniona ad 1) zbrodni z art. 93 § 1. k. k. ad 2) występu z art. 127 k.k. i ad 3), zbrodni z art. 108 k.k. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następczo przewidziane w § 21 ust. druk. z dnia 17/12 1862 Dz p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu ad 1), dążenie do oderwania t. zw. „Łemkowszczyzny“ od Państwa Polskiego, ad 2), publiczne znieważenie władz szkolnych przez imputowanie im bezprawnego działania, 3), narażenie Państwa Polskiego na niebezpieczeństwo zerwania stosunków dyplomatycznych przez naświetlanie stosunków wewnętrznych w Jugosławii. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 3637 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione Przewodniczący: Ł. Malicki w.r. Protokulant Kosiński wr. Za zgodność: podpis нечиткий. Kier. sekret.

Де наш ратунок

Надходить зима, довгі вечери, більше вільного часу, щоб призадуматися над різними пекучими справами нашої долі. Як порадити цій біді, що розпосідається по наших сільських хатах, як заспокоїти багато недостатків дома, де дівати свої діти—б зліч таких наших недомагань. Подумаймо про них разом. Обставини нашого життя здавна на нашій Лемківщині безвихідні. Давніше, коли було менше населення, працював господар разом з дітьми, господарство переходило з батька на сина і всі разом якось містилися та давали собі взаємно раду. З часом ставали щораз гірші часи, більша матеріальна скрута, зачалася еміграція з лемківських хат в далеку чужину, до Америки, Канади, Бразилії, Аргентини, Уругваю; там глядав наш брат лемко хліба, працював тяжко, шадив і помагав залишенні рідні. Ale і це скінчилося. Настали цілком інші часи. Землі не прибуло, еміграція припинена, а про заробіток дома майже годі мріяти. Тому мусимо від основ змінити старий спосіб господарювання і примінити нашу господарку до нових обставин. Від цього числа приступаємо та будемо постійно підготовлювати і присвятимо увагу господарській сторінці наших земель на Лемківщині, будемо ці справи обговорювати разом з читачами. Будемо поміщувати всі міркування, всі нові завважання, корисні замітки наших господарів.

І сьогодня зясуємо одну з передових точок, незвичайно важне питання про господарську освіту. Поглянемо на наших сусідів чехів, німців та хоч би поляків, І там не було гаразду, а такі швайцарці, ще гіршу та більш каменисту мають землю, як в наших українських горах на Лемківщині, а давно забули про біду, їхня господарка може бути приміром для цілої Європи. Цілій цей поступ, що його бачимо у наших сусідів, про який чуємо та читаємо в книжках і часописах—це все завдячує тамошнє населення перш усього своїм власним зусиллям—головно освіті. Вже давно закинули наші сусіди спосіб господарювання, що покутує ще у нас; там інша організація, новий спосіб обробки рілі, при помочі удосконалених машин та рільничих знарядів, землю оброблюють до спілки, справляють землю штучними навозами, розбудовують різні галузі селянської праці, заводять годівлю расових тварин, як здорові молошні корови, годівлю безрогів, овець, дроб'ю, кріліків, на високому поземі стоять пчільництво, са-

дівництво, городовини, годівля морви та шовкопрядки, будують ткальні, кожушарні, основують цілий ряд, звязаних зі селом господарських станиць, як молочарні, сироварні, беконярні, птахомасарні, різні сушарні та другі підприємства—фабрики, де перетворюють все селянське придбанне—продукти, на дорогий товар, який зужитковує частину само села, знов більшу частину вивозять за дорогі гроши в чужі краї і через це побільшують свій достаток.

Цілий свій поступ, хоч як лютує криза, завдячують швайцарці та другі поступові народи **книжці, науці, освіті**. Ця освіта, яку недоцінюють нерозважні, дає цим народам хліб та достаток у руки. Книжка навчила їх, як треба змі-

Чи Ви вже зложили жертву на Українських Інвалідів? Зложіть її негайно! Вашої помочі чекають найвірніші сини Українського Народу.

нити господарку, щоби побороти це страшне лихоліття. Наука показала їм правдиву дорогу, що веде до наміченої цілі — до спільної праці над піднесенням загального додробуту. Як бачимо, освіта є тим сонцем, що розвіває, прояснює темноту, дає запоруку кращої долі.

Нас лемків багато вчить світ, в часі війни кидали нас по всіх земських закутинах, однаке по повороті не старалися ми примінити це все, що бачили корисне у других сторонах. Ми все ждемо, щоб хтось зробив це за нас, прийшов до нас, показав нам, навів нас, хоч ми самі дуже працьовиті та підприємчиві; кидаємо собою, здавень-давна вештаємося за заробітками, любимо та хвалимо поступ у чужого, а самі все при старому позістаємо; боїмося, бідькаємося, стогнемо, хоч на наших землях, в українських горах все можна сіяти, заводити, поліпшувати, використовувати — ми це знаємо з досвіду — та доходити до бажаних вислідів. Ніде правди діти, ця страшна біда, вічний брак хліба, сама природа пхає нас до поступу, який запримічуємо і на нашій Лемківщині, однаке це все — скажім собі щиро — за мало, та ще раз за мало!

Тому звертаємося до вас брати-лемки з горячим закликом: у ті довгі, зимові вечорі горімся до книжки, берім її до рук, проганяймо темноту з наших хат! Ти, лемківська молодіжь — перша ставай в ряди читачів, борців за кращу до-

лю, бо жде нас в невідомому тяжке невідоме! Залишім непотрібні сварки, згади, релігійні спори, викиньмо партійну нетерпимість, різні гулянки, деморалізуючі забави та другі витеребенки і берім книжку в руки!

Наука буде нашим найбільшим багатством, та запорукою народної долі, кращого завтра...

Юліян Тарнович

Війна пригадується

Коло Герлиць там, де німці в 1915 році прорвали російський фронт, виорав недавно один господар на своїм полю трох австрійських вояків. Коло трупів найшли посуду з румом. В другім місці відко али чотирох російських вояків в повнім узброєнні.

Чи знає про це краківська кураторія?

Лабова. В часі виборів сподобалося місцевій учительниці, щоб діти шкільні здесорили її не як досі — після гарного звичаю віруючих лемків словами „Слава Ісусу Христу“ — лише новітнім польським поздоровленням „чесьць“. Однаке діти не хотіли її так здоровити — а вона їх за непослух карала. Коли це непомогало, козала себе здоровити в цей спосіб — що по „Слава Ісусу Христу“ додати „чесьць“ — ба але й тут діти пізнались. Коли оден хлопець не хотів за нею повторити це дивоглядне поздоровлення, тоді вона накинулася на його зі словами „Ти руска съвіньо“. Така то прикладна „виховавчині“ є в нашему селі.

Але пані учителько — „руська съвінья“ хай собі і буде — бо наші діти — це українська дитина! Помилка в адресі! Ми знаємо вже таку паню Вольфувну, що кидається в своїх віршуваннях ма все українське та теребить наш хліб — ця мабуть десь коло Заршина засідалася на Мимоні і поширює культуру.

Любов'яни.

Світова війна в числах

Союз Народів виготовив циферне зіставлення жертв і матеріальних втрат світової війни. Ця крива статистика виглядає ось так: 10 мільйонів убитих, 19 міль. ранених, 7 міль. покалічених. По вбитих і померших залишилося 9 міль. сиріт і 7 міль. вдів. Десять мільйонів людей є вигнаних з своїх домів. Якщо армія убитих і померших мала б перемашувати в колюмнах, то цей похід тривав би 81 день і стільки ночей. Як би поляглі всіх на одів хотіли подати собі руки, то створили б ланцюх, що опоясав би половину земної кулі.

Громадяни!

Вже недалеко 1935. рік, коли ввесь український народ святкуватиме **Великі Роковини 70-літньої Ювілею своєї „Просвіти“**.

Щоб гідно зустрічати це велике всенародне свято — мусимо до того часу на **цілий міліон** збільшити число письменних і водночас національно свідомих громадян-українців. Мусимо бодай одну третину нор темноти перетворити у ясні палати світла. І перетворимо!

Перетворимо, коли в кожному нашему селі і в кожному містечку — в часі цієї осінньо-зимової пори — зумімо навчити грамоти враз із основами національно-громадського виховання, бодай по тридцять лісдій. І так що року. Тоді, як лід, під впливом сонця, танутиме неписьменність, а її місце займе поступа міліонова сила народу.

Тут не важко, чи для цієї боротьби зберемо цілі курси, чи утворимо менші гуртки, чи поведемо масово однічне навчання (так, що одна письменна людина працює над одною неписьменною), — а важко, що до тієї боротьби станемо спільно в усіх низових клітинах нашого національного організму.

Тут не важко, хто буде цей боєвик, — людина з високою освітою, письменний селянин, чи робітник, — а важко, що з серцем вчитимуть своїх братів-сестер свої брати-сестри.

Тут не важко, яких букварів і метод уживатимемо в цій боротьбі (сама „Просвіта“ видала їх цілі десятки тисяч), — а важна сама дум-

ка, сама ідея. І там, де вона направду жива, там напевно найдуться і способи, найдуться і засоби, щоби перевести її в життя.

Наше гасло: Листопад — місяць грамотності українських мас!

Нехай же цей поклик понесеться широко в народ: із сторінок усієї нашої преси, з церковних проповідниць, із домівок усіх наших товариств і установ, із кожної нашої хати, з уст к кожного українця.

Нехай лунає скрізь по українських землях:

Смерть неписьменності!

Через грамотність — до зрозуміння прав та обов'язків, до громадянської свідомості народу!

Львів, у листопаді 1934. р.

За Головний Виділ Т-ва „Просвіта“ у Львові

Др. Іван Брик, голова

Микола Дужий, секретар
За Комісію для Поборювання
Неграмотності

о. Юліян Дзегович, голова
Степан Похмурський секретар
(Ми одержали цей заклик від Головного Виділу Т-ва „Просвіта“ і не могли його помістити в листопадових числах — бо число було вже зломане — однаке на нашу думку не змінює постаті річи, чи це мало бути в листопаді — чи буде **грудень** та хочби **ціла зима, місяцем грамотності українських мас!** Головне, щоб боротися з неписьменністю. — Прим. Редакції).

законами з 1924. р. Дальше вказує бесідник на створення окремого епископства на Лемківщині.

— о —

2 присуди смерті

Перед судом присяглих у Львові відбувся з початком листопада цр. великий процес проти 9 українців за вбивство агента Яцини, замах на дир. Гумена та приналежність до ОУН. Засудили на кару смерті Зенона Матлу студ. універс. та Гриця Куликівця переплетника (друкарського помічника) — решту на 12 — до 5. років вязниці з утратою громадянських прав на 10 р. Оборонці внесли касацію.

— o —

Дністер багрявіє кров'ю

Через Дністер прибуло до Румунії знову кілька втікачів з Великої України, м. і. ранена жінка, що з чоловіком і дочкою хотіли човном перебратися на цей бік, але большевицька сторожа застрілила обоїх і тільки її, раненій, вдалося доплисти до румунського берега.

Чи лемки москалі?

Наші замотиличені москофіли люблять часто казати і в деяких лемків вмовляти, що вони той сам народ, що живе тепер коло Москви або на Камчатці. Кажуть прості люди, що кого хоче Бог покарати, то йому розум відбере — мабуть що таке саме є із нашими москофілами, бо хто має ще здоровий розум і не бракує йому жадної клепки, то ніколи такої дурниці не буде голосити. Прешінь перед війною ще Академія Наук в Петрограді, до якої належали найбільші московські учени, науково і урядово оголосила, що українці, це зовсім окремий народ від москалів як культуру, мовою, так звичаями і обичаями. Ніхто прецінь не може признасти, що перший ліпший наш москофіл є мудріший і більше вчений, як ці члени Рос. Академії Наук.

Я живу довго вже на Лемківщині, через кілька літ приногідно питав господар в по села, чи вони москалі? І коли деякі просто майже сміялись з такого питання, навіть ображались, як я міг таке питати, тоді я дальше все питав, чи вони той сам народ, що і москалі — то все заперечували — лиш за пять літ один сказав, „так“. Сей один був зовсім неписьменний, і коли я зачав до него говорити по російськи, то він нічо не розумів. Показалось, що він давніше служив кілька літ у священика-москофіла і там набрався такої „освіти“. Розуміється, що наука не пішла в ліс, бо він опісля перший пристав на православіє, бо казав, що русская віра православна, а в слід за тим робив шкоди не лише своїм сусідам гр.-католикам, але і священикові. За це за тих пять літ моєї так сказати по вченому „анкети“ всі признавали що вони той сам народ, що і у Сх. Галичині, що вони русини — руснаки, а навіть вже багато уживало навіи українець. Належить згадати, що під час війни самі москалі багато відвідали лемків москофільства. По селах грабували масово худобу, а при тім так деяких побивали, що знаю один випадок смерті від побоїв, а два випадки досмертного каліцтва і то все сталося в двох малих селах — що казати за інші села? Так мається правда, а скажіть, як говорять і пишуть зацофані і незрячі москофіли? Так, кого хоче Бог покарати, то йому розум відбирає.

Антонович.

Смерть 700 рибаків

Під час бурі біля побережжя Каїпо, втонуло 700 корейських рибаків. Головним прожитком мешканців Кореї, що лежить біля Жовтого Моря — в сусістві з Японією — це риболовство.

Хто нас найбільше „любитъ“

Ряд в ряд проміщує криницький запроданець в своїому юдиному органі „Лемко“ вічні клевети, напасти на все, що українське, зокрема на українське духовенство, як би міг, то поглотив би його, на порошок потер, в своїх найтемніших демагогічних обманах, де перевисили своїх попередників з „Народної Волі“—пізнішого „Сель-Роба“, відтак „Праці“ та других руських слів і голосів, через свою глупоту, заскорузлість у всіх поняттях, сліпих і глухих на все, що довкола діється—пустилися на політичне гешефтарство. Ратують розлучливо московофільських недобитків. Не знає такий сараа найменших підстав історії, виволікає старі призабуті гарчання з різних передпотопових — Земель і Воль, Руских Голосів, та тим голосінням хоче бавитися в політику, дає „отвіти українському писаці“, а не знає голотник, що нашою постानовою є вчити лемка культурно жити, визволити його з непрошених туманів, що за чужі гроши намагаються будувати китайський мур на Лемківщині від усього, що народне правдиве, ясне та життєздатне. Ми не будемо наводити таких криницьких глупств, — ми себе аж надто шануємо, щоб з такою злобою роздовити балачки. Хай тамті роблять своє за чужі гроши, ми наведемо за „Метою“ лем це: „хто уважливо стежить за подіями на Лемківщині, що від кількох років заскакують наше громадянство, цей побачить їхній внутрішний звязок з останніми подіями, он хоч би в Грибівщині та збегне цілу „регіональну“ політику. Мета тієї „регіональної“ політики аж надто ясна: втопити лемків у свому національному морі та вирівняти етнографічну область на півднево-західному відтинку, щоб ось так міцною ногою станути нарешті ва Карпатах. І тому дбайливо піддержують на Лемківщині збанкрованих московофілів. Між лемків кинули вони головню релігійної боротьби... підготовили ґрунт між молодю під безбожництво та комунізм. („Мета“ в 37 ч. з дня 19. 1934 р.). Тоді кожному стане аж надто ясно, чому так шарпається криницький „Лемко“.

В кінці в скороченні подаємо виснення з уст нашого передплатника Васька Осідача, що слідує: В 1914 р. арештували по всіх наших селах і в Милику забрали жандарми віта Стефана Токарчика, Михайла Жегестовського, Осипа Пастирчика, Михайла Гурея, Вавре-ка Кучу та Ілька Шелестяка і привели тоді до нашого священика о. Івана Качмара. Жандарми спо-

двалися, що наш священик інших переконань, тому буде обтяжувати тих громадян.

Однак о. І. Качмар старався їх боронити всіми силами; коли знов закованих відвели до Мушини, наймає фіру цей примірний душпастир, находит скованіх своїх парохів в магістраті, випрошує їх зі слізами в очах в рук фіцира німця та привозить до рідного села—до Милика. В часі війни дбав о. Качмар, що село мало хліб, муку, бульбу, могло навіть поділитися зі своїми братами з других сіл. Все це, що пише криницький „Лемко“—це підла брехня—лож. Так роблять все вороги, що вдають наших спасителів, бо хочуть спровокувати „Нашого Лемка“, щоби забираючи йому місце, ослабити його та зробити його бруковою шматою, якою є криницький „Лемко“. Так говорять всі „русські“ в Горлицях, Дуклі, Сяноці про ту газету, що виходить в Криниці за чужі гроші та вмовляє всім, що говір лемків, це говір польської мови, а самі лемки—це „спольонізовані Волохи“, які втекли на Лемківщину перед татарськими нападами.

Гідність нашого українського народу та авторитет нашої церкви кличе нас до безпощадної боротьби з темною демагогією, яка розпосідається на здоровому тілі наших братів лемків.

Навчила нас всіх тилявська схизма, різні большевицькі застрики та ятрення багатьох лемківських болячок, що це все, лише мала іскра; хоч вона запалюється, палахкотить хливину, та скоро меркне, заломлюється, ходить з права на ліво, стає кулею у ніг нації.

А нам треба твердих, непохитних, сильних характерів, які б за святу справу важилися свою голову покласти! І таких будемо виховувати, бо сильний характер вже не тільки сам собі дасть раду, але буде добром провідником в більшім або меншим кружку людей. Наша будівля—це не замок на леді, але з криші вона нездобутої...

Теж собі компанія

Краківська військова влада веде слідство в справі зловживання в деяких військових відділах. Слідство в телеграфічному курені виявило зловживання на суму 80 тисяч злотих, а в 20 pp. на 120 тисяч зл. Теж у самоходовім відділі викрили зловживання при закупі самоходів. Крім цього влада веде слідство в саперських відділах.

Українці в Аргентині

Українська Стрілецька Громада в Аргентині живо організує українських емігрантів та почала вже збирку на свій національний прапор.

В Буенос-Айрес (столиця Аргентини) відбувся минулого місяця 32. Євхристійний Конгрес. Духовенство та всі вірні українських Церков брали участь у цій столиці з величавим хором і процесіями. Велике і міле враження викликала українська колонія серед учасників конгресу, яких було біля 3 мільйони.

Що далі буде

В селі Злоцькім к. Мушини прийшла до комісара-війта місцева учителька Крамковська забрала 20 „Дзвіночків“ та їх знищила. Чи знає така пані, як це зветься, коли хто бере чужу власність? Доносимо про це школу. Кураторії в Krakowі.

Варто таку лазню перевести і на Лемківщині

В північній Польщі коло Вильна, в селі Лучаях з'явилися недавно комуністичні агітатори-безбожники і стали язвою села. Населення зносило терпеливо вибрики моск. комуністів, які згодом так розбрикалися, що врешті людям терпець урвався. Вони зловили трьох агітаторів, завели їх до лазні, там їх розібрали і кожному всипали по 50 буків. Після такої екзекуції вигнали безбожників зі села. Поліція повідомлена про їхню діяльність, зловила большевицьких агітаторів і передала слідчій владі.

Польське єпископство в Станиславові

Польські часописи пишуть, що в польських католицьких верхах обмірковують поважно справу основання римо-католицького єпископства в Станиславові.

Згоріли 3 хати

З невідомих причин згоріло в селі Одрехова в суботу 10. 11. ц. р. три господарські хати. Тільки завдяки місцевій сторожі вдалося припинити вогонь. Шкоди великі, жертв у людях не було.

Гроші — це смерть

Коло Свєнцян в Польщі випорвали пастухи з піску трупа мужчини, якого нога виставала з піску. Досліджено, що це труп одного „американіна“, який вернув з Америки з великими грішми та шукав за більшим господарством. Вбивника арештували.

Знов біля залізничного шляху під Горлицями, найшли тіло молодої дівчини з постріленою грудю. Показалося, що це донька масара Гоцкого з Горлиць. Причина смерті покищо невідома.

Ідемо до Вас, брати з чистим серцем, без лихих намірів. Кличемо: підіть нам — як досі — на стрічку! Ваше добро, це наш обовязок; ми показуємо Вам правдиву дорогу, не обман. Разом очистимо мутні води, шляхом національного відродження поставимо Лемківщину на рівні з іншими українськими землями. Будемо дальше нести здорові зерна свідомості. Ми не прийшли дороблюватися майна, ні шукати користей на народній ниві. Ви всі Чесні Читачі і Передплатники є свідками, серед яких обставин — як тяжко всім нам жити, така сама доля і нашої газети. Ми зачали велике діло, в ім'я правди боремося. Не гнемося, бурії не зломлять нас — рідна Лемківщина з нами! Спільно поступаймо вперед, по нашему боці правда. Наближається радісна пора — добрий час, щоб жити! Хто знов хоче жити, цей мусить бути витривалий, стати сильним, непоборимим, за ним і побіда!

Події з історії України

Бої під Хотином 1821 р.

На всю Европу вславилося козацьке військо у бою з турками під Хотином 1821 р. Хибно нерав зображені хотинську битву — як побіду поляків, — в дійсності всі наступи турків були направлені на козаків і українське військо неслово на своїх плечах весь тягар оборони. Турки прийшли над Дністер і обложили всі шляхи. З трудом перебився гетьман Петро Конашевич Сагайдачний під Хотин; у стрічі з турками погибло геройською смертю 100 козаків, яких засекли турки в печері і видушили вогнем. Козаки заложили собі окремий табор в сусідстві польського і обезпечили його сильними шанцями. Весь напір і злоба турків зверталися на козацькі окопи, день в день, ніч в ніч, турки непокоїли ненависних козаків артилерійським огнем. Але козаки були майстрами в будові шанців і турки нікак не могли їх добути. Зате козаки відплачувалися туркам безнастаними наступами. Особливо нічні напади, ведені з незвичайною відвагою і погордою смерти, добули козакам незабутню славу; козаки вдиралися до середини турецьких позицій, підпалювали шатра, загвозджували гармати, забирали дорогоцінну добраччу. Але хотинські бої окрім слави нічого більше не дали козакам; положення їх під владою Польщі не тільки не поправилося, але ще погіршилося, невдовзі козаки мусіли повернути свою зброю проти недавніх союзників. (Д. Б.)

З роскоші

На Висловку біля Дембиці перевернувся човен, яким їхало 5 осіб. Три особи втопилися.

У наших сусідів

На 500 адвокатів в Krakowі є 460 юристів, а 40 поляків.

Влаштовуйте Федъковичівські свята всі разом — громадою!

Треба показати перед світом, що Український Нарід своїх великих людей шанує!

Хоч і як скромне вийде свято, а воно бути мусить! Через те, що ім'я Поета в Галичині найбільше звязане з „Просвітою“, ми сполучуємо цього року свято Федъковича зі святом „Просвіти“.

Місяць грудень „Просвіти“ й Федъковичеві!

I в Босні живуть греко-католики

Нову гр.-кат. парохію створено в Югославії, в селі Церовляни, пов. Годішка в Босні. В тім селі та в його околиці живе багато українців. Заходом Преосв. Народія постановили в Церовлянах першим гр.-кат. священиком о. І. Левицького. Околиці ці дуже добре знані нашим батькам лемкам, неодин відбував там ще за небіжки Австрії 12 літню військову службу — як також коротав свій вік в часі світової війни. Неодин вернув з того кривавого танку калікою та догаряє за чужі гріхи...

Спадок кооперації в Німеччині

Від часу, як гітлерівська влада почала втиратися до кооперації і обмежувати її самостійність — починає слабнути — колись така могутність — німецька кооперація. Вона була недавно найбільш могутньою після англійської. Нині слабнуть обороти, зменшуються вклади, нема ні того запалу в працівників, ні завзяття в кооператорів. Це діється у всіх коопераціях Німеччини, де обороти споживчих кооперацій зменшилися о 60 мільйонів німецьких марок (на польські гроші 120 мільйонів злотих). Чи не йде до подібного у нас, хоч на підставі обчислення пересічних цін у приватних

крамницях виходить, що родина, яка все купує в приватників, видає річно більше о 11 %, ніж якби купувала в кооперації. Вже й нецивілізовані народи зрозуміли вагу кооперації і користі, які в неї мають члени, бо в так далекій, відсталій країні, як Індохіні (в Азії) значно поступає та росте кооперацівне життя. Народи добавчують, що зорганізована праця дає кращі висліди та боронить перед лихварськими руками.

Вічно з тими жидами

За фальшиву присягу в процесах із селянами засудив суд в Рожнітові (на Бойківщині) тамошнього жида Хайма Шнаніля на 4 роки криміналу, а його трьох братів на півтора року вязниці. Скрізь повно таких пявок, що висмоктують кров нашого селянина, а село ще їм вірити.

Появився новий журнал під заг. „Практичний Порадник“. Виходить у Львові. Ринок 43. Окавові числа даром.

Бо дома не было

Два колишні Берестейські вязні Багінські і Кернік, які виїхали до Чехії, дістали там посаду в чеськім міністерстві земельних справ. Вони є там дорадниками в коопераційних справах.

Посміймеся капку

В школі.

Учитель: Скажи мені Іцку, на що Бог створив землю.

Іцко: Ну, а по чим би люди добре до мого тати, до корчми ходили?

Розуміється на астрономії.

— Коли будуть найдовші дні? — питав жінка чоловіка.

— Я думаю, що десь в останці тижні перед першим.

До відома краківському воєводі

Предплатники в селі Лабова не одержують часописів. Від пару місяців не одержували та тепер не одержують передатники часописів: пропалася літературно-мистецький двотижневик „Назустріч“, „Діточа Ббліотека“ — губиться десь „Дзвіночок“, часопис „Наш Лемко“ не бачив вже ніхто в Лабовій довший час.

Ці часописи, призначені для окремих передплатників в Лабовій, Лабівці, Лосю, Складисте, Угрині — забирає тихцем з почти поліція в Лабовій; коли припадково побачено недоручені часописи на столику в льюкалі поліції — там толкували, що таке „полегчене“ дало їм воєвідство в Кракові. Нам це дивне, щоб краківське воєвідство уділяло права лабівській поліції конфіскувати часописи та книжки, які вже перейшли добру цензуру.

Таке діється також в Снітниці, в Пантній к. Ропиці руської, в Ропі — зокрема сам Уряд поштовий в Ропиці руській вислав вже п'ять рекламацій за недоручені часописи (є докази!) — вкінці поліцай з Мушини забирає в селі Щавнику „Першу Лемківську Читанку“ — знов до Барвінка приходять згадані часописи по місяцеви по висланні їх зі Львова.

Тому просимо п. Воєводу в Кракові взглянути, чи поліція дійсно одержує такі поручення та від кого, щоб забирати власність — надбану за селянську кервавицю, бо днес не годен селянин жити без здорових часописів; це таке конечно, як сонце і воздух до життя.

Наші передплатники платять за часопис, ми платимо пошту, купуємо папір, фарбу, платимо друкарні, отже поносимо всі тягарі, висилаємо цензурні часописи, тому домагаємося повчити дотичні коменди поліції — що забирання чужої власності не йде в парі з їхньою службою та обовязком.

Поштові уряди одержали також відповідні поучення від своїх дирекцій в Кракові та Львові, крім цього від Міністерства Пошт і Телеграфів у Варшаві, що пошта є на це, щоб доручувала до належних рук всі посилки. **Редакція**

Курітъ

тільки українські

паперці і тутки
,КАЛИНА“

Жадайте всюди

Ліз на грушку, рвав петрушку!

Перейти селом на Лемківщині, можете побачити по дорогах, гноях і всюди позагородах кусники з газети „Лемко“. Так, яка газета, таке і пошановання для неї.

Недавно я перечитав в тім „Лемку“ з Криниці, що в якісь селі в Шклярах сяніцького повіту є ріжні крадежі — а винен тому як виходить з цієї „мудрої газети“ священик, розуміється що українець ну і читальня також українська, себто „Просвіта“! Правда, що мудро сказано? Колись давно, коли в римській державі була пошестъ, вогонь повінь, і т. п. все казали, що винні тому християни, а у нас кажуть по домах, що всему винна невіста, а знова, „Лемко“ криницький при всякий нагоді каже, як бачимо, що завинили українці. Скажете, де кум, а де коровай?

Виходило після „Лемка“ що де нема в селі укр. священика ні читальні „Просвіти“ аде є лише священик москофіл і читальня Качковського, то там вже рай. Приглянемося цему блище — „Гаспада“ з Криниці, чи ви знаєте, що недалеко від Шкляр є теж село Мшана, в якому є читальня Качковського і до недавно було аж два „русські“ священикі, один — грекат. а другий православний і що в тому селі були страшні крадежі, де в ночі людям в ліжку з грудей видали гроші, а як на вікні стояв головник, по просвіченю батерійкою, біт шибу і його крадено. Чи ви „Гаспада“ також не знаєте, що там з пістю одному господареви покошено капусту і коня невинне створіння повізано в полі? А при тім читальня Качковського і аж двох свящ. москофіл! Чому цого не написали в „Лемку“. Рівнож знаю одно село на Лемківщині, де син (не лише парохіянин як в Шклярах) москофіла священика мав судову розправу за грабунковий над. Цого ви „гаспада“ теж не знаєте і в газеті своїй чому не згадали? Хочете знати хто це, то пришліть до „Нашого Лемка“ значок за 25 сот. а я вам відпишу! Чи знаєте ви „гаспада“ що в Криниці є „русська“ читальня і кооператива і все „русский“ священик (бо теперішнього сотрудника не рахую), а ви до днес не знаєте ще четвертої і осьмої заповіди Божої, бо як бізали то інакше шанували б католицьке духовенство, і не свідчили на нього ложно, що вам вже закинув навіть „русский“ священик з Вільхівця? — Раджу вам „гаспада“ ліпше навчитеся десять заповідей Божих і не виписувати неправди на священство, бо тепер приїхав Ап. Візататор з Риму, і це вам мо-

же дуже пошкодити. Ви „гаспада“ видите скалку в оці брати свого, а поліна в ваших очах не видите? От вам в з і перевіз!

А тонович.

Як воюють „русскі“ проти Рідної Школи

Кружок „Рідної Школи“ в Костарівцях, сяніцького повіту, це один з найдіяльніших Кружків на Лемківщині. За недовгий час свого існування згуртував він у себе най-свідоміших та найбільш ідейних громадян, його члени давали аматорські вистави, зорганізували церковний хор — словом були найприкладнішими горожанами свого села.

Але Костарівці мають одну хибу, в них ще плентаються недобитки „русских“, що не можуть стерпіти, щоб їхня „твердиня“ опинилася в українських руках. Тому треба було знищити Кружок Рідної Школи в Костарівцях, а можна це було зробити дуже легко. Вистарчить кілька несправдженіх доносів і справа поладнана. І так сталося. Дня 11. вересня ц. р. видало сяніцьке староство рішення про розвязання Кружка. Хто своїми доносами спричинив розвязання товариства, видно недвозначно з рішення старости. Проти безосновного розвязання Кружка, внесли відклик до воєвідського уряду.

Ганьба таким, що доносять брат на брата! Спамятайтесь, бо це вода на чужий млин!

Знов пишуть нам з риманівських сторін, що в селі Синів ще не проголосили вибори, а вже намагається закладати читальню Качковського місцевий учитель П. Безик. Дня 4. XI. ц. р. скликав „собраніє“ і написав по статути. Лазить по хатах та збирає підписи. Чи дальше хоче зводити село на темні дороги, як це недавно робив ріжними комунізуючими викладачами; дальше буде галапасувати те ширити незгоду — хоч всі знають за чиїм, підшептом це діється! Може сподіється авансу та безсмертної слави?

Вкінці запитуємо риманівських представників та дікого зі Сянока, — що йому лежить на серці добро лемківського села — як довго будуть ще драмати та байдуже дивитися, що справа української кооперативи в Буківську, Дуклі, Риманові — Яслиськах, Заршині та других лемківських місточках, це головні болічки, які вже треба лікувати! На кого ще чекаєте?

Неотримані числа »Нашого Лемка«, рекламиуйте. Рекламація вільна від поштової оплати.

Пішов на гриби — найшов злодіїв

Іван Саламон, з Крижівки коло Криниці, пішов до ліса на гриби.

Шукаючи грибів, в одному місці зауважив „підозрілий гушак“.

Підійшов до його і став оглядасти. Серед того „гущика“ була велика колода, в колоді було повно міхів прикритих галуззям. Цікавий почав витягати того „богацтво“ з колоди, і заглядати до міхів. Що там не було: ковбаси, булки, цукорки, убрання, різне біля, — словом цілий „крам товарів мішаних“. Витягаючи так міх за міхом, зловив злодія за голову, що спав в тій колоді. Злодій збудився та втік до ліса.

За хвилю вискочило з колоди — ще більше злодіїв, та вже не втекали, а готувалися розправитися з непрошеним гостем. Іван зміркував що „не тес“ і „дав ногам знати“.

Ледво „з душою“ потрапив втечі перед роз'ющеними злодіями, котрі здоганяли його завзято до самого села. Перестрашений влетів до тартаку на Гуті, і розказав цілу пригоду...

Властитель тартаку з одним робітником узяли револьвери. Решта робітників узбройлось „в колики“. Взялася десь і поліція. І так ціла „армія“ — з перестрашеним Іваном на чолі — вирушила „на подбуй бандитуф“. Прийшли на вказане місце, та застали лише купу попелу. Злодій „занюхали“, що є і спалили, що не далось забрати з того „краму“ тай „ульотні сен“.

Нові книжки.

Самраз в пору появилися гарні книжечки накладом видавництва „Русалка“ у Львові.

Перша — це „Святий Вечір“ — різдвяна картина на 2 дії, цікава тим, що настушки — лемко, бойко, гуцул, козак говорять між собою своїм наріччям, надається під Різдво на святочні вистави. Написана легко, зрозуміло, задержано святочний настрій. Це наш відомий лемківський писатель і видавець „Русалки“ та „Театральної Бібліотеки“ Гр. Марусин (Гануляк) склав цю книжечку. Ціна 30 гр. Друга книжечка того ж видання п. з. „Месія“ на 3 дії В. Андрушківа, дещо більша, також добра різдвяна картина. Набути їх можна в Редакції „Русалка“ Львів, Куркова 10.

Годиться спімнути, що накладом „Народної Справи“, Львів, Руська 18, вийшла, яко 11. число Бібліотеки „Народної Справи“ подібна вартісна книжечка „Новий Вертер“, Юри Шкрумеляка, бо надається для хати і сцени. Коштує лише 30 гр., в видав. „Народної Справи“ можете рівно ж набути „Новий Український Колядник“, де крім старих є і нові гарні коляди, примищені до теперішнього часу. Ціна 60 гр., з пересилкою 70 гр. За післяплатою не посилають.

Берім собі примір від других!

Німецькі села і містечка

Їх дуже часто годі від себе відрізнати. Гарні будунки, обгороженні господарства (огорожі зiamoю не галять), цвітники, обовязково джерело свіжої води, що тече безпереривно через рурку у жлоб, родючі сади, порядок на обійстю, багаті в господарські знаряді і т. п. — все це однакове як в селі так в місточку. Вони близько себе, особливо на німецькому боці і за кільканадцять років буде з них одна безпереривна людська оселя. Брак великих земельних наділів заставляє людність до енергійної праці, до примінення новіших технічних засобів у господарстві, щоб побільшити родючість і видачність землі. Господарські будинки ставлять з матеріалу, який є під рукою. В горах — камінь і дерево, на долах — цегла і камінь. Німець не їхав би сотні км. ділко, щоб обовязково мати хату з іншого матеріалу, як це його мається в його околиці. В нього на це час — ділко. Коли ж ви маєте його злиним — тоді добре відпічне, бо знаєте, що наш організм потребує відпочинку. Тому по селах живуть люди довго. Нераз просто дивуєшся, коли побачиш у селі біля церкви маленький цвінтартець. На остережне питання (бо німець не хоче швидко переноситися на другий світ, він хоче вперед жити, творити), чи мають ще другий цвінтарт — почуєш відповідь, що їм цього вистарчає.

Дітвора не гине масово, як у наших селах, бо тут дитина — майн, надя родичів й народу. Вони плекані чистенько, прекрасні, як ангели. Не видно ніде нашого чудовища, де мати, мовляв, не має коли, а тимчасом тарабанить, як порожній вітряк на вітру з кумошкою на дорозі кільха годин, обсудивши цілу громаду. Сільська інтелігенція у нас за мало звертає увагу на цю аномалію. Всякі приватні й господарські справи полагоджує німець по своїх хатах. Дорога служить лише як засіб комунікації.

Селянин має обовязково свою хату. В горах є багацько спільніх родових хат, на долах окремі. Гарне явище, що також інтелігенти мають свої хати будьто у місті, будьто на селі, де вигідніше та конечніше. На багатьох видніє напис: „Мала, але моя“, або „Власними силами“. Це найпевніше забезпечення родини на випадок смерті батьків. Скільки наших жонатих священиків, учителів і др. інтелігентів забезпечили хатою і полем своїй родині дах над головою та

прожиття?! Не нарікаймо на нинішні важкі часи, бо поволі все можна досягнути. А були перед війною ситі роки та різні парцеляції, й мимо того чинці використали таку добру нагоду. В нас покутує сусідське „заставсен“, а поставсен“, коби зверху „грати“ пана! За молодих років не думає про забезпеку, а прийдуть діти — тоді вже важко. — ВERTAЮЧИСЯ зі Швейцарії через Ліхтенштайн був я дуже змушеній та перебув декілька днів у долині Монтафон в одного пенсіонованого сільського учителя. Два гарні сини, молоді хлопці, як зелені дубки, — оба забезпечені. Одному отворив дрогуерію в м. Шрунс, другому дає куплене господарство в гарною хатою-дачею для літніків. Призначався мені, що ціле своє супружество життя щадив, щоби забезпечити діти. Це тільки один приклад із тисячів.

Причиною, що жидова не сунет на місточку і села — це тільки зорганізований відпір німців. Вони далеко не наших давних проклятих поглядів, мовляв, наш народ не має купецького змислу! Крайне незнання рідної історії! **Хто ж як не купці нашої імперії Володимира Великого, Ярослава Мудрого та їх наспідників закидували західно-європейські ринки своїми дорогоцінними шубами, «едами, збіжжям і т. п.?!** А наше козацьке лицарство хіба не провадило оживленої торгівлі з чорноморськими пристаннями та малою Азією?! **А чумацтво — хіба це не наші великі торговці - посередники між суходолом, та українським морем?**

Скільки у нас на цьому полі ще найдеться праці! Коли б німецьку підприємчість та витривалість перенести на нашу багату землю — то в нас нема ніякого безробіття! Навпаки, у нас брак інтелігентних фахівців. Але повторюю — тільки фахівців та підприємчих одиниць, а не розніжнених паничків, кандидатів на посади!

В альпейських околицях мандрують кожної неділі і свята по селах інженери - агрономи та виголошують практичні відчуті з господарської ділянки. Опісля вивязується дискусія, в якій селяни висказують свої практичні спостереження з цілого господарського року. На заповідаючих афішах видніє товстими буквами гарний клич: „Хто тихо жде, — той назад йде!“

Серед германської раси немає сорому фізичної праці. В нас ще багато покутує норов збанкротова-

них сусідських шляхтичів, які залишили наслідниками своїх маєтків.. жидову. Тут також загал дідичів збанкрутували з розгульного життя, але їхне поле викупили тільки німецькі селяни. Пригадую собі, як я возив у батька гній на поле, — то селяни ставали з подивом, мовляв: „панича береться дурійка; приносить стид фамілії!“ — фізична праця і стид! Німець — гімназійний учитель, урядник, студент в часі ферій бере косу й помогає цілий день батькові-селянинові. В дарунок привозить Йому різні господарські книжки, календарі, тощо, бо господарський часопис має кожний німецький селянин.

— о —

Від Редакції: В. Виноградченко, український студент, що зараз перебуває на високих плауках в Австрії, відвідував довшу прогулку по німецьких гірських краях (Альпах), де гори ще вищі, як на «Лемківщині» й всі ті свої помічення про життя німецького народу у тих високих горах описав у щоденнику «Новий Час». Передруковуємо ці місця, де він пише про господарку німецького селянинів у горах.

— о —

Листування

Вп. М. Новицький: не одержали листа з 28. Х. — присилайте — як вести..., календарі вислали 22. Х. ч. 219. Щиро здоровимо.

Впр. «Антонович»: годимося, просимо подати точну адресу. Поміщуємо — Спасибіг!

Вп. П. Крупа — 1.80 одержали, шлемо часопис.

Вп. Т. Єдинак: рекламовані числа і книжку всім вислано.

Вп. Сфінкс: змазали би. Решта передано Н. Т-ву Ш. до використання.

Впр. о. С. Яд. Поляни: ждемо.

Вп. М. Мовчак: дійсно передплата 2.60 зл. + 0.40 зл. за цілий рік 1934. «Наш Лемко» — знов 5 зл. за піврік 1935. «Народня Справа».

Вп. Степан А. Пельц: цінного листа з 22. жовтня одержали, передплату на цілий рік вислали та повідомляємо Олександра Драгана з Вор. Кор., що за гроши Івана Драгана піде йому «Наш Лемко» — до кінця жовтня 1935. р. — знов для Миколи Струса по Осипі також з Вор. Кор. буде приходити «Дзвіночок». Окремо в листі. Щиро здоровимо та бажаємо Вам доброго здоров'я. Тішимося, що Ви видужали щасливо.

Вп. Петро Галь: вислали. Ждемо на список адрес та дописі.

Вп. Петро Гоцко і М. Новицький: ждемо на дописі та різне, посилаєте.

Дописи та про все, що діється у Ваших сторонах — просимо писати на одній стороні паперу та коротко; довгих писань не будемо поміщувати — не маємо вільного місця.

— о —

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ: За текстом, серед звич. оголошень: Ціла стор. 300 зол.; пів стор. — 150 зол.; чверть стор. — 75 зол.; одна осьма стор. — 40 зол.. Сторінка мав 3 шпалти — за 1 мм. на 1-му шпалту — 30 сот.. Оголошення в тексті — 45 сот. на 1 сторінці — 60 сот.. Дрібні оголошення за слово 10 сот..

Де більше дадут?

В долішнім кінці села стоїть ховпа Васька Сіренського. Я си так мишлю, же того Васька повинніше шиткі знати, бо то не що буд але „мурівий кавалер“.

Колиси ішов я си дорогою, позерам... а наш Васько не так ся строїг — же аш страх. Обув брудни, подерти шкарпетки, живти мешти, потім втяг сподні, сорочку, під бороду привязав „мотиля“, взяв шапку на бакер, до кишені фляшку шпіритайчика, в руці палицю — таку фест — і гайда.

Десся так Ваську вистроїв? — звідується.

— А... — повідат — піду дагде в гори, може аш до Полян. Я чув же там з Гамерикі приїхав якаси дама і же має дуже дулярів, то може біся там добре оженив. Я ходив юш по Кролику, по Дошні, Завоях, Соровици — але нич з того, бо всюди маво віна дают. А я завзява і повідам, же доталься реку не оженю, пок не дістану п'ятсот дулярів на віно. Як би я даякій дзяд, но то що іншого — а так, прецінь я єдинак і перший богач в селі, одже маєся розуміти, же хочу найти дашто люпшого і оженюся там, де більше віна дадут. Тота Гамеричанка, то має бити дама перша кляса, но... і дулярів на певно не маво має, для того мишлю си треба спрібувати щестя.

— Слухай Ваську, шиткою бивоби байка, ино на що ти totu шпіритайку береш? Коли ноня Гамеричанка така пані, то на певно шпіритайкі пiti не буде.

— Е-е... тота шпіритайка люпша як проста, біо приправлена цикорійом і цукром. Но, але до „відзиня“ бо на мене час! Пішов...

Доходив юш до Полян, аж ту з кряків вискочив заячиско, такий як теля і перед самим носом перебіг Васькови дорогу.

— Тьфу! Тьфу! Тьфу! Пек ти бідо, бодай єс щезво!..

... Гей... то щоси не добрим пахне — може вернути?..

Ба... вертати одталь, то юш троха не пасує, бо задалеко. Ет! Што буде, то буде, треба піти.

Пришов до Полян звідовся:

— Де то мешкат Гамеричанка?

Якийси хвопчик запровадив го аш під саму ховпу ної Гамеричанкі.

— Почкай! — мислит си Васько — треба показати, же я щоси вартам і поводитися по паньску. Отворив дрери і...

— „Дзін добрий“! — ???

Просимо слати нові адреси, щоби всі читали «Нашого Лемка».

Тихо... Пару хвиль шиткі здивуваними очами позерали на якогось незнайомого ніби-пана. Нихто ани не моргнув. Раптом якийсь твердий і певний себе голос повідат:

— Слава на віки!

— Вей а то що знов?..

Ге-ге, як виджу, то їм „Дзін добрий“ — не подобатся — подумав Васько — і пввідат:

— Можи ви образилися, же я гварив „Дзін добрий?“ Но, то барс перепрашам, бо зааєте я не тутешній. Я зо села Н... В нашім селі сут юш люде мудри, просьвічени і такі свова як „Слава Ісусу Христу“ — то юш довно вишли з моди. Я си думав, же і г вас стародавни звичаї запропали — але як виджу, то до вас освіта іщи не дішва... Но, але даймо спок й тій бесіді, я ту маю такої лікарство, же як го вип'ємо, то оно нас зараз шиткіх погодит і перепросит.

Витягнув з кишені фляшку шпіритайкі і поставив на столі.

— Та-ак! — повідат дама, што сідива при столі — (певно Гамеричанка).

— То ви таку освіту несете межі лемків, же затрувайте їх шпіритайком, нехтуєте рідну мову, а заміст неї гводите якіси никому

Хто не бажає стати нашим передплатником, хай зверне нам окаже число.

незрозуміви свова. Но-но, як чую, то акурат мудри люде сут г вашім селі, коли свою мову — звичаї зашмарюють і шпіритайку хлепчут. А ти драбе якіси, марш мі з том шпіритайком з перед очи, бо...

Дальше Васько не слухов, ино чим борще вискочив на двір, а за ним вилетіва фляшка зо шпіритайком, але він юш нич не смотрів, шпіритайку лишив, а сам втіков — аж ся куриво...

П. Попередній

УЖИВАЙТЕ ЛІШЕ
знаменитої „ЛУНА“
цикорії „Пражінь“
здороової під-
мінки кави „

„Солодової Кави ЛУНА“

виробів
української кооперативної фабрики
„Супільний Промисл“
Львів. XV. Церковна 2. тел. 42-97.

Купуйте
„Золотий Колос“